ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

Орган Цэнтральнага і Менскага Комітэтаў Ленінскага Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 27 (409) Пятніца, 4 сакавіка 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Радактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

8 сакавіка—жаночы дзень.

Як рыхтавацца ячэйкам

Да міжнароднага дню — 8-га сакавіка кожная комсамольская ячэйка павінна перш за ўсё праверыць сваю працу сярод дзяўчат.

Што зрабіла ячэйка па ўцягваньню дзяўчат у комсамольскую і грамадзкую працу?

Якія недахопы, добры вопыт маецца ў галіне масавай працы? (вячоркі, дні сялянскай дзяўчыны, гурткі кройкі і шыцьця).

Як абстаіць справа з вучнёўствам (сярод дзяўчат) разбраніраваньнем дзяўчат-падросткаў і пераводам іх на кваліфікаваную працу, заўнеўньнем броні і г. д.

Акрамя пытаньня аб 8 сакавіку на сходзе ячэйкі трэба паставіць і пытаньне аб працы сярод дзяўчат.

Як правесьці гэтыя два пытаньні?

Тут трэба перш за ўсё адмовіцца ад звычайна-казённага тону менш застанаўлівацца на гістарычных момантах, больш карыстацца фактычным матар'ялам.

Напрыклад: у гэтым годзе адзін з асноўных лёзунгаў міжнароднага жаночага дню,—будзе прыцягваньне работніц і сялянак да соцыялістычнага будаўніцтва. У дакладзе—трэба даць факты ячэйкі па гэтаму пытаньню.

Як раз, дзень 8-га сакавіка саўпадае з кампаніяй перавыбараў саветаў. У дакладзе таксама можна больш спыніцца на гэтым момантце, зьвярнуўшы ўвагу на прыцягваньне дзяўчат да перавыбараў, на таварыскую дапамогу дзяўчатам у іх працы ў саветах.

Аб працы сярод дзяўчат (асабліва батрачак) трэба гаварыць перш за ўсё з пункту погляду праверкі фактычнага становішча і намячэньня задач і мерапрыемстваў у далейшым.

Тут, таксама, добра скарыстаць насьценныя газэты.

У дзень 8-га сакавіка, альбо ў другі дзень (пажадана толькі ня ў той дзень, калі праводзяцца агульныя сходы і конфэрэнцыі жанчын)—добра падрыхтаваць вячорку, вечар самадзейнасьці, інсцэніроўку, пастаноўку, куды прыцягнуць як можна больш дзяўчат. Добра правесьці запіс дзяўчат у розныя гурткі.

У гэты дзень комсамольскім ячэйкам, піонэр'атрадам трэба таксама прыняць актыўны ўдзел і ў агульных мерапрыемствах жанаддзелу, дапамагчы абвясьціць жанчынам аб сходах, конфэрэнцыях.

Краіна турмаў і крыві

Замест школ—арышты

(З лістоў, атрыманых з Польшчы)

—„У Дабраўлянах, на патрабаваньне сялян аб адчыненьні школ для беларускага насельніцтва, прадстаўнік улады адказаў коратка і ясна: „Не дазваляю. Будзеце прыставаць—арыштую, як "бальшавікоў".

—„У вёсцы Клодзенец сяляне прасілі аб адчыненьні школы для украінцаў—прыехаў поліцэйскі комэндант з Жуўтанец і, сабраўшы ўсіх грамадзян, пачаў іх „уразумляць", намякнуў аб выніках для „бальшавікоў" і ўсіх тых, хто за імі ідзе. А потым пагрозамі прымусіў сялян-украінцаў напісаць заяву з просьбай навучаць іх дзяцей на польскай мове.

—„У вёсцы Шайна настаўнік—жандар трымае ў школе карову. Дзеці прыходзячы ў школу павінны выносіць гной. На скаргі інспэктару, апошні адказаў—„беларускія шчанкі могуць вучыцца разам з кароваю". Дзяцей прымушаюць вучыцца на польскай мове.

Ксяндзы, настаўнікі—ідуць у ногу з жандарамі і чыноўнікамі, дапамагаючы ім зьнішчаць і зьдзеквацца над беларусамі, украінцамі і яўрэямі. Турмы перапоўнены сялянамі. Суд працуе ва ўсю, выносячы свае прыгавары: „хуткія, праўдзівыя і міласэрдныя".

—„Ці доўга так будзе?

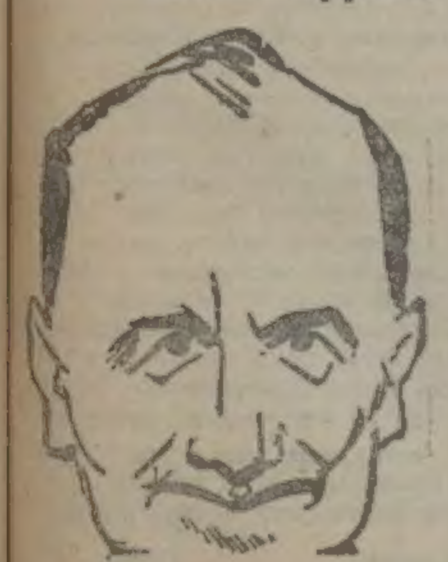
Ясна, да тых пор, покуль мы рабочыя і сяляне разам не паложым гэтаму канец. Злосьць намнажаецца ў нашых сэрцах. Будзе дзень і гэтае намнажэньне абарвецца. Тады мы зьвядзем рахункі з нашымі прыгнетацелямі".

Так канчае свой ліст Лодзінскі рабочы.

С. А. Т.

Наш адказ Чэмбэрлену.

Консэрватар пасьля ноты.

Агульна-гарадзкі сход сяброў і кандыдатаў ЛКСМБ Мазырскай організацыі, у колькасьці 700 чалавек, заслухаўшы паведамленьне аб ноце Англіі Савецкаму Ураду, горача протэстуе супроць наглага умяшацельства ангельскіх капіталістых ва ўнутраныя справы СССР.

Капіталістычная Англія, бачучы сваю блізкую немінуемую гібель, усімі мерамі імкнецца адцягнуць свае падзеньне, акружаючы свабодную Савецкую краіну колам ворагаў, падрыхтоўваючы супроць нас ваенныя авантуры з боку сваіх прыхлебнікаў—Польшчы, Румыніі, Літвы і г. д.

Мы хочам мірна будаваць сваё жыцьцё і сваю соцыялістычную гаспадарку, але калі нас прымусяць, дык мы заўсёды гатовы абараняць заваёвы Кастрычнікавай Рэволюцыі.

Проч рукі ад Савецкага Саюзу панькапіталістыя!

Рабочая моладзь—на перавыбары!

Што маладыя чыгуначнікі патрабуюць ад Гарсавету?

НА „ЧЫРВОНАЙ БЯРЭЗІНЕ" ЎСЯ МОЛАДЗЬ ЗЬЯВІЛАСЯ НА СХОД.

Позна пачынаецца будаўнічы сэзон

(На справаздачным сходзе першага групкому будаўнікоў)

Актыўна і дзелавіта прашоў справаздачны сход. Ад 280 рабочых на сход зьявілася 250 чалавек.

Дакладчык проста і зразумела зрабіў справаздачу.

А пасьля справаздачы пісулькі на прэзыдымаўскі сход пасыпаліся:

—Чаму позна заўсёды пачынаецца будаўнічы сэзон?

—Чаму ня зьніжаны цэны на будаўнічы матэрыял?

— Чаму падаражала вада?

У спрэчках выказалася 18 чалавек:

— На ваколіцах гораду няму вадаправодаў.

—У цёмных перавулках здараюцца забойствы.

—Вялікая кватэрная плата, узімку, у часе беспрацоў'я няма магчымасьці плаціць.

—Дзеля зьмяншэньня беспрацоў'я, кажа т. Левін, я прапаную дробны рамонт камхозкіх дамоў рабіць зімою.

—Адзінкам-будаўнікам нельга карыстацца крэдытам у коопэратывах.

А за спрэчкамі, прымаецца наказ будучаму Горсавету.

Позна ўвечары разыходзяцца будаўнікі па хатах у розныя куткі гораду.

Л. Й.

Супроць піўных і... конкі

(Са сходу чыгуначнікаў)

Яшчэ напярэдадні сходу кожны рабочы і служачы паміж сабою ў найбліжэйшых гутарылі адносна працы Менскага Гарсавету, а іншыя рыхтуючыся да выступленьня запісвалі свае думкі і пажаданьні на паперу.

Мясцком службы цягі менскага вузлу Заходняй чыгункі яднае звыш 500 рабочых, у гэтым ліку да 150 чалавек моладзі. Актыўнасьць вялікая.

Вось прышоў і дзень справаздачы. Хутка напаўняецца клюб. Моладзі шмат. Аб працы Гарсавету дае справаздачу дэпутат Капецкі, а затым і старшыня Менскага Гарсавету тав. Яцкевіч.

Не дзесяткі пісулек, а соткі пасыпаліся ў прэзыдыум.

— Чаму не канчаюць працу на Нямізе, колькі грошай патрачана Гарсаветам на кватэрнае будаўніцтва для рабочых, пра вадаправод, аб электроэнэргіі для чыгуначных раёнаў, пра высокую кватэрную плату і кватэрны крызіс.

Паступаюць пісулькі з прапановаю **скараціць піўныя ў рабочых раёнах гораду.**

— **Зьнішчыць конку, давеш трамвай!**—крычыць адна з пісулек.

— **Выжыць заразу з гораду, больш увагі санітарыі!**—нехта падаў і такую пісульку.

А пасьля кіно-фільмы «Справаздача Менскага Гарсавету» распачаліся спрэчкі.

У спрэчках гаварылі аб тым, што дэпутатам трэба **больш рабіць справаздач** сваім выбаршчыкам, гаварылі аб добрых дамох пабудованых Менскім Комхозам, але і аб высокай кватэрнай плаце у іх.

Гаварылі аб сапсаванай электростанцыі Менскага вузлу Заходняй чыгункі, у выніку чаго увесь раён астаўся без сьвету, а Гарсавет на гэта пагладзеў пасыўна і не пашоў насустрач.

— Сорамна, што ў нас конка у сталіцы Беларусі, патрэбен трамвай, альбо павялічце лік аўтобусаў!—просіць замусолены чыгуначнік.

— Перавесьці дамы інвалідаў на ваколіцы гораду, а дамы ў цэнтры аддаць пад кватэры рабочым—гавораць другі.

А моладзь просіць Гарсавет прыняць усе крокі да аздараўленьня рабочай моладзі на вытворчасьці, просіць аб пашырэньні і павялічэньні майстэрняў, просіць прыблізіць коопэрацыю да вытворчасьці шляхам організацыі ларкоў, сталовак.

Сход зацягнуўся да позьняй ночы.

Чыгуначнік.

У такім ліку, як ніколі

(Фабрыка «Чырвоная Бярэзіна» Нова-Барысаў).

Сучасная справаздачная кампанія гарсавету прашла на нашай фабрыцы ня зусім актыўна. Але затое актыўнасьць моладзі была найлепшая. На сход рабочых моладзь зьявілася у такім ліку, як ніколі.

Выступаючы ў спрэчках моладзь дзелавіта адзначыла адсутнічаньне клюбу на фабрыцы. На зьменных сходах моладзь гэтак сама была лепшым удзельнікам у спрэчках.

Калі ўзяць дэпутатаў гарсавету мінулага абраньня, дык і тут бачым працу. Нашыя маладыя дэпутаты праявілі сябе у працы, адно наведваньне сьведчыць аб усёй апошняй працы.

Маем нават такое зьявішча, што за добрае выконваньне працы ў гарсавеце малады хлапец комсамолец быў абраны старшынёю фабрычнай аховы працы, і гэты свой апошні абавязак выканаў так, што лепш нават ня трэба.

С. Клопаў.

Падрыхтоўваліся

(Колектыў ЦВК, СНК, Экономнарады і Дзяржпляну)

Яшчэ за два дні да справаздачы, наш колектыў сабраўся для абгаварэньня пытаньня аб сваім удзеле ў справаздачы гарсавету.

Самы справаздачны сход праходзіў вельмі жвава і нескончаныя ў першы вечар спрэчкі былі перанесены на другі раз.

Абодвы разы комсамольцы **зьявіліся поўнасьцю** і актыўна ўдзельнічалі ў спрэчках.

У спрэчках комсамольцы закранулі маладзёжныя пытаньні: барацьба з бяспрытульнасьцю, слабая пастаноўка працы у сьвіггодках, ліквідацыя беспрацоўя сярод моладзі, організацыя інтэрнату для прыбываючай з вёсак моладзі.

Будзем спадзявацца, што і на перавыбарах наш колектыў прыме таксама актыўны ўдзел.

С-с і Б-н.

Выбралі трох

На Менскай Электростанцыі

Сход зрабіў рад паправак да наказу, сярод якіх заслугоўваюць увагі дапаўненьні наконт моладзі.

Наказ прапануе гарсавету XI скліканьня пашырыць сетку вячэрніх школ для дарослых і рабочай моладзі. У галіне бяспрытульнасьці павінны быць організаваны спэцыяльныя калёніі.

Затым моладзь настаяла на ўнясеньні у наказ пункту аб лепшай барацьбе з хуліганствам і простытуцыяй.

У дэпутаты прашлі аднагалосна т. т. Адамовіч і Шаршульскі, у кандыдаты—т. Ліўшыц (сябра КПБ).

Усе пункты наказу былі абгавораны з рэдкаю ўвагаю і сумленьнем.

В—аў.

Студэнцкія патрэбы.

(БДУ).

Студэнцкая моладзь прышла на сход своечасова, з бадзёрым настроем.

І ня дзіва: ў перспэктыве шэраг патрэб, высунутых жыцьцём і ня выкананых гарсаветам.

Пасьля дакладу аб працы Гарсавету, выступаўшыя у спрэчках студэнты адзначылі, замацаваньне законам за студэнцтвам пакойчыкаў. Таксама было падкрэсьлена ануляваньне падатку за кватэру над выканаюро.

У далейшым прышлося гаварыць больш аб патрэбах насельніцтва.

— Хуліганства на ваколіцах цьвіце махровым цьветам... Міліцыі мала.

— Электрычнае сьвятло—адна забава. Дзе ёсьць, а дзе і зусім няма. Між тым электро-энэргіі у нас—хоць адбаўляй.

Трэба, каб для студэнтаў электростанцыя рабіла ўводы па ільготнай цане.

— Вырасла ва ўвесь рост пытаньне аб тэрміновай організацыі студэнцкага клюбу.

Апроч таго, зусім мала забраніравана студэнтамі памяшканьняў і г. д.

З адпаведнаю выступаў гарсаветчык т. Сушко.

Рэзолюцыя сходу:

— Агульную лінію працы гарсавету прызнаць здавальняючай.

Стары.

Яшчэ шмат трэба зрабіць

(На сходзе землеробаў, агароднікаў і інш.)

Сход адчыніўся 2-мя гадзінамі пазьней пры шматлікім наплыве моладзі.

Асноўны выбаршчык землероб-агароднік—«блішчаў» ў ліку 20 чал.

Дакладчык Шкурдзэ ледзь рашыўся на прамову пры гэткай аўдыторыі.

Між тым даклад аб дзейнасьці гарсавету спаткаў самую здаровую крытыку з вусноў моладзі:

— Ці адчынены ў сельсаветах гарадзкой мяжы хаты-чытальні, лікпункты і інш.

— Перад кім адчытваецца дакладчык?

— Мала мер прымалася супроць хуліганства, простытуцыі, п'янкі, бяспрытульнасьці.

— Сяляне прыгародныя не карыстаюцца дармовай мэддапамогай.

Дакладчык адказаў, што вядзецца ўвесь час нязнаючая-карэцэльная барацьба.

Новы гарсавет заўважыць усе указаныя ў працы «старога» хібы і недахваты.

У гэтым сэнсе быў прыняты наказ новым дэлегатам, канчаткова супакоіўшы ваяўнічы настрой хлапцоў і дзяўчат.

А ўсьлед за сходам распачаўся спэктакль, на які прышло шмат «вясёлых парачак» з Бамироўкі, Доўгага Броду і інш.

В.

Працуючы ў Гарсавеце набываеш вопыт.

(Са сходу студэнтаў—будучых настаўнікаў).

Вялікая заля клюбу працаўнікоў асьветы перапоўнена студэнтамі Польскага, Яўрэйскага, Беларускага пэдтэхнікумаў і настаўніцкіх курсаў.

Моладзі больш за 500 чалавек.

Справаздачу аб дзейнасьці гарсавету і аб працы дэпутатаў ад гэтых устаноў зрабіў слухач Белпэдтэхнікуму тав. ГАРБАЧЭНКА.

Па дакладу пададзена каля 60 запытаньняў, у якіх галоўным чынам пыталіся студэнты:—Чаму гарсавет не паклапаціўся аб зьніжэньні цэн у тэатр і кіно для студэнтаў?

— Як вядзецца гарсаветам барацьба з беспрацоўем, з бяспрытульнасьцю і інш.

У спрэчках выступалі ў большасьці комсамольцы. Яны зазначалі, што гарсавету трэба зьвярнуць большую ўвагу на барацьбу з хуліганствам, з беспрацоўем, п'янствам і бяспрытульнасьцю. Трэба, каб гарсавет правёў на ваколіцы гораду электрычнасьць і вадаправод. Адзін комсамолец выказаў і такую думку, каб сельскую гаспадарку на ваколіцах гораду зрабіць паказальнай, кожны селянін, прыехаўшы ў Менск мог бы бачыць як можна весьці культурна сваю гаспадарку, а для гэтага трэба, каб гарсавет адпусьціў некаторыя сродкі.

Другі з выступаючых заначыў, што студэнты слаба цікавяцца працай гарсавету. Яны не ўразумелі таго, што працуючы ў гарсавеце можна набыць вялікі вопыт, які-б потым перанесьлі ў іншыя месцы, дзе будуць працаваць настаўнікамі.

Гарсавету трэба яшчэ паклапаціцца і аб тым, каб стварыць якія небудзь спэцыяльныя курсы для падрыхтоўкі настаўнікаў у вячэрнія школы, а то часта бывае, што цяперашнія настаўнікі ня могуць задаволіць вучняў вячэрніх школ, ня ведаючы іх умоў.

Гарбуз.

Рыхтуйцеся да жаночага дню!

Што зрабілі ячэйкі? Як справа з вучнёўствам сярод дзяўчат? Організуйце гурткі кройкі і шыцьця! Уцягвайце дзяўчат ў комсамол!

І дзяўчына можа быць майстрам.

Дзяўчына—токар

(Віцебск)

Згубіўшы бацьку 9-ці гадовая дзяўчынка Янушкоўская ледзьве скончыла 6 груп сямігодкі.

З 1924 году яна наведвае ячэйку і ўступае ў Комсамол.

У 1925 годзе т. Янушкоўская паступіла чорнарабочай у дэпо (Віцебск, Паўн.-Зах. чыгункі).

У мінулым годзе, у міжнародны жаночы дзень 8-га сакавіка, Янушкоўскую, як маладую энэргічную працаўніцу профсаюз высоўвае на працу для атрыманьня кваліфікацыі.

Тав. Янушкоўская працуе на такарным станку сярод вялікага ліку кваліфікаваных рабочых, сябе апраўдала і ў студзені 1927 году вытрымала пробу на падручнага токара.

Р.К.К. прызнала тав. Янушкоўскую вартай быць кваліфікаванай працаўніцай і пераводзіць яе ў 4-ы разрад. Яна не адстае і ў грамадзкім жыцьці. **С.**

Кваліфікаваная мэталістка

(Віцебск)

Мазілева Альжбета з 9-ці год працуе.

Пiпiсьменая,—выпадкова трапляе на лекцыю па політэкономіі, і яе пачала моцна захапляць політвучоба.

У 1928 годзе яна ўступае ў комсамол. Першая дзяўчынка ў комсамоле, у мястэчку Парычы.

Набожныя бацькі выганяюць яе з дому, комсамол пашоў ёй на сустрэч, забірае яе у Бабруйск і накіроўвае ў профшколу мэталістых.

У школе—з 82 хлапцоў 2 дзяўчыны, у тым ліку і яна.

У 1926 годзе скончыла профшколу 7 чалавек, з іх 2 дзяўчыны.

Яна была накіравана на працу ў Белдзяржмэтпром № 3, дзе і здала пробы экзамін на сьлесара-струментальшчыка.

Спачатку высока-кваліфікаваная рабочыя недаверліва адносіліся да яе, цяпер усе гэтыя настроі зьліквідаваны. **Л-а.**

Тав. Янушкоўская. — Тав. Мазілева.

Што чытаць да 8 сакавіка?

Яшчэ некалькі дзён і надыдзе дзень 8-га сакавіка—міжнароднае сьвята працоўных жанчын. «Яшчэ у 1910 годзе, на II-ой міжнароднай конфэрэнцыі соцыялістак у Копэнгагене, калі зацьвердзілася сьвяткаваньне міжнароднага жаночага дню. Перад гэтым днём ставіліся рэволюцыйныя задачы, але рэформістыя II інтэрнацыяналу апаганілі яго зьмест». І толькі у 1921 годзе дню была зьвернута ранейшае значэньне, калі па прапанове балгарскіх таварышоў, 2-я міжнародная конфэрэнцыя комуністых у Маскве аднагалосна пастанавіла, што міжнародны жаночы дзень павінен мець месца кожны год, у дзень 8-га сакавіка.

Аб задачах і лёзунгах гэтага дню, аб становішчы жанчыны СССР і капіталістычных краінах апавядае кніжка тав. Цэткін. З ёй трэба пазнаёміцца ня толькі дзяўчатам, але і усім нашым комсамольцам. **А. Б.**

Зборнік 8 сакавіка. Дзяржвыдавецтва Беларусі.

У гэтым зборніку вясковыя комсамольскія ячэйкі адшукаюць патрэбны матэр'ял для правядзеньня 8-га сакавіка. У зборніку ёсьць вершы, частушкі, камэдыя «Жаночая Праўда»—якую можна развучыць драм-гуртку.

А. Александровіч

Сьвята жанчын

На-над стрэхамі ўжо карагодзіць
маладэ, шустры вечар вясны.
Плыве песьня ў бурлівым заводзе,
як на Нёмане хвалях чаўны.

На заводзе, на родным заводзе,
сёньня сьвята, урачыстасьць, парад.
Думкі Леніна сонцам ускодзяць,—
Марта робіць жанчынам даклад.

Маладая работніца Марта,
не словы ад сэрца зьвіняць:
— Ну чаго мы раней былі варты?
Вечна сьлёзы, вечна грызьня!

Жыцьцё?.. А хто яго бачыў?
Дванаццаць гадзін за станком,
прыдзеш дамоў і... заплачаш:
голад скача пад акном.

Работніцы! Хто нас слухаў?
Фабрыкант, ён нам памагаў?
Скажам проста, заедзе па вуху,
ну і душыць, як толькі мага.

На задворках мы трэскі зьбіралі,—
ці-ж магілі мы купіць шурку дроў?..
Мы сухоты ў грудзёх гадавалі,
гадавалі ў сухотах сыноў.

Дзе ні глянь—чырвоныя ўстужкі...
Там цэлае грамада дзяўчат,—
хлопцы жартам памогуць частушкай...
На заводзе урачыстасьць, парад...

МОВА ЛІЧБ І ФАКТАЎ*)

(Матэр'ялы да міжнароднага жаночага дню)

Задачы Міжнароднага дню.

Міжнародны Жаночы Комуністычны дзень быў уведзены па прапанове старэйшай кіраўніцы працоўных жаночых мас, Клары Цэткін яшчэ у 1911 годзе. Задача гэтага дню складаецца з таго, каб прыцягнуць увагу больш адсталых работніц і сялянак да агульнай барацьбы працоўных за лепшае жыцьцё, за соцыялізм. Задача гэтага дню складалася таксама з таго, каб прыцягнуць увагу ўсіх працоўных да патрэб і клопатаў работніцы і сялянкі, як маці. Толькі пасьля Кастрычніцкай рэволюцыі Міжнародны Жаночы Дзень стаў у СССР днём сьвята, бо ў гэты дзень наша комуністычная партыя, савецкая ўлада і профсаюзы з гордасьцю робяць вынікі таму, як па справе крок за крокам выконваюцца заветы Ільліча, уцягваюцца мільёны работніц і сялянак у соцыялістычнае будаўніцтва.

Гандаль ці вайна з СССР.

Буржуазія зараз вагаецца між жаданьнем узмацніць гандлёвую сувязь з СССР і, з другога боку, жаданьнем абавязкова нанесьці сьмяротны удар рабоча-сялянскаму краю, зьнішчыць яго, каб адабраць ад працоўных сваіх краёў усякую надзею на магчымасьць пераможнае рэволюцыі. Гэтыя два моманты праз увесь час конкуруюць між сабою, і за апошні час трэба выразна адзначыць перамогу плыні, якая стаіць за барацьбу проці СССР, за вайну з СССР.

У апошні час зусім адкрыта пад кіраўніцтвам Англіі праводзіцца падрыхтоўка да вайсковага нападу на СССР. Англія, якая за апошні час значна нацярпела як ад сваіх рабочых (8—месячная забастоўка гарнякоў і 5—дзённая агульная забастоўка), так і ад пераможнага разьвіцьця кітайскае рэволюцыі, зараз становіцца на чале ўсіх, хто вые аб неабходнасьці зьнішчыць край дыктатуры пролетарыяту, край саветаў.

Кіруючая роля у гэтым процісавецкім блёку дзяржаў, які імкнецца стварыць Англія, належыць Польшчы. Фашысцкая Польшча асабліва энэргічна рыхтуецца да вайны.

Гаспадарчае будаўніцтва СССР.

На XIV зьезьдзе партыя ўстанавіла поўны напрамак нашага гаспадарчага разьвіцьця, які называецца індустрыялізацыяй краю некалькі прыкладаў;

Пабудован вялікі трактарны завод у Сталінградзе. У апошні час пабудавана 47 хлебных элеватараў, адчынена 62 новыя невялікія заводы па перапрацоўцы сельска-гаспадарчае прадукцыі.

Будаваньне сельска-гаспадарчых машын дасягнула 120 проц. даваеннага, пабудована 10 магутных раённых электростанцый, як Штатурская, Кашырская, Волхаўстрой і інш.

На БССР пушчата ў ход у 1925-26 г. 25 прадпрыемстваў, якія раней не працавалі. З іх вінакурна-крахмальных заводаў—16, лясных прадпрыемстваў—3, прадпрыемстваў Белдзяржбуду—2, гутаў—2, шчотачных камбінатаў—1 і лесафабрык—1. У 1926-27 г. мяркуецца пусьціць у ход 7 новых прадпрыемстваў, з якіх вінакурна-крахмальных заводаў—4 і прадпрыемстваў Лесбелу—3.

У мін. годзе распачата пабудова новых прадпрыемстваў (чырвона-дубільнага заводу і цаглянага заводу ў Менску, 4—перасоўнага тыпу бачарна-клёпачнага заводу, падрыхтоўка да перабудовы сярнікавай фабрыкі ў Барысаве) і распрацован план пабудовы раённае электростанцыі на Асінаўскім балоце. У 1926-27 годзе намечана скончыць пабудову гарбарні і цаглянага заводу ў Менску, распачаць пабудову сярнікавае фабрыкі і цаглянага заводу ў Барысаве, вапнавага заводу у Воршы, новага дрэваапрацовачнага камбінату у Бабруйску, капыльнае фабрыкі ў Барысаве, а таксама перабсталяваць суха-крахмальны завод у Аршанскай акрузе.

* * *

На БССР было у 1924-25 г. ясьляй 45, кансультацый 7, дзіцячых пляцовак 14, у 1925-26 г.—ясьляй 114, кансультацый—13, кансультацый для цяжарных жанчын—2, дзіцячых пляцовак—137, прытулкаў—1, дзіцячых садоў—33.

У бягучым годзе па БССР да 8-га сакавіка будзе зроблена закладка 175 вясковых летніх ясьляй і 182 дзіцячыя пляцоўкі.

Сялянка ў Савеце.

Сялянка можа шмат зрабіць для палепшаньня працы сельсаветаў, бо цяпер па ўсім Саюзе ўсёж-такі ёсьць каля 10,5 процантаў жанчын членаў сельсаветаў, а па БССР—8,2 процанты. Ёсьць сялянкі старшыні сельсаветаў і члены райвыканкомаў.

*) Аб тым што трэба рабіць комсамольскім ячэйкам, глядзі перадавы артыкул у сёньняшнім нумары газэты.

Конкурс на лепшую

Пачынаем агляд комсамольскіх політшкол

З заданьняў да аднэй гутаркі

Альбо „ножніцы“ паміж кіраўніком і слухачамі

(Вопыт працы Бабруйскіх політшкол).

Праведзены агляд Бабруйскіх політшкол даў яскравы малюнак становішча політадукацыі.

Наведваньне політшкол

у гэтым годзе наладзілася больш менш добра. Акуратна наведвае 70-75 процанты усіх вучняў.

Зрываў занятка у гэтым годзе было вельмі мала, а калі часам яны прыкмячаліся, дык гэта—па віне саміх кіраўнікоў, якія часам любілі ня прысьці на занятки. З гэтай прычыны пагоршылася і дысцыплінавасьць саміх вучняў. Дрэнна яшчэ было і тое, што на занятках прысутныя ня зьнімалі верхняга адзеньня.

Вучот працы па групах быў зусім не наладжаны, учытвалася толькі наведваньне.

Вучні політшкол навучыліся ўжо берагчы падручнікі,

чаго ў мінулым годзе ня было. Забясьпечанасьць-жа падручнікамі была здавальняючай.

Вучэбныя і практычныя заданьні ня былі ўведзены у сыстэму. Вучэбныя заданьні практыкуюцца мала якімі кіраўнікамі. Але і практычныя заданьні мелі шмат недахопаў.

Напрыклад, адзін кіраўнік політшколы другой ступені дадумаўся вось да чаго: —да сёмай гутаркі ён раіў прачытаць: «Вопросы ленінізма» (Сталіна), 14-ты зьезд, разолюцыі 12 і 13 зьездаў, разолюцыі пленуму ЦК, які адбыўся ў красавіку месяцы, гаспадарчая плятформа опозіцыі, даклад Леніна на 2-м зьезьдзе аб дзейнасьці ЦК, Ленін аб харчпадатку, Ленін аб золаце, Ленін аб натуральным падатку, рэзолюцыю 15-й партконфэрэнцыі па справаздачы ЦК.

Усе гэта ён даў акрамя таго матэр'ялу, які трэба праходзіць па падручніку. Бязумоўна, ад такога заданьня карысьці было мала, бо прачытаць гэтыя кніжкі за кароткі тэрмін нельга.

Лябораторны мэтод прапрацоўкі програмы прывіўся ў нашых політшколах. Як і трэба было чакаць ён даў дадатныя вынікі. Слухачы праяўлялі да яго вялікую зацікаўленасьць. Значэньне і вынікі лябараторнага мэтоду значна палягшаюцца тым, што слухачы не запісваюць лекцыяў, а самі прапрацоўваюць заданьні.

Ва ўсіх школах вучні падзяляюцца на дзьве групы—мацнейшых і слабейшых. Але бяда ў тым, што нашы кіраўнікі не адчуваюць у поўнай меры адказнасьці за працу ў школе. На больш слабую і адначасова менш актыўную групу не зьвярталася належная ўвага і яна заставалася... Недахоп у працы політшкол такі, што матэр'ялы гутарак толькі ў няпачастцы зьвязаны з сучасьнасьцю і зу... дрэнная была ўвязка з газэтным матэр'ялам.

Усе гэтыя недахопы ў значнай ме... зьяўляюцца вынікам адсутнасьці мэтад... нага кіраўніцтва кіраўнікамі політш... Таксама было дрэннае кіраўніцтва і з ... ку райкомаў, пры такім становішчы ко... вая група працуе самастойна на с... рыск і страх, ад чаго ня было ўвязк... іх працы. Усе гэта і ёсьць асноўны ... дахоп у працы політшкол гэтага г...

Прыкмячалася таксама і слабая ... рыхтоўка кіраўнікоў да занятка. ... прыклад, на занятках 5-й політшко... другой ступені кіраўнік казаў, што у ... се Брэскага міру тав. Троцкі быў супр... яго і супроць вайны. Тады вучань ... стойліва пытаецца: «дык чаго-ж ён ... цеў». Кіраўнік ня ведаў, што на ... адказаць.

Ад гэтага, бязумоўна, трацілся і ... торытэт самога кіраўніка.

Наогул-жа большасьць вучняў шчы... займалася у політшколах.

А. МАГІДА...
Я. ІЗАКА...

„Я памятник себе воздви... нерукотворный!“

(Глядзі артыкул аб Бабруйск... політшколе)

Вясёлай вераніцай у школу.

(Мсьціслаў, Калінішчына).

Два разы ў тыдзень вуліцы нашага невялічкага гораду напаўняюцца гукамі вясёлых комсамольскіх галасоў. Гэта нашы комсамольцы ідуць у політшколу.

Другі дзень вучобы добра прывіўся.

Заняткі у політшколе праходзяць жыва, чаму асабліва спрыяе, амаль што аднолькавы ўзровень слухачоў. Часткова адбівалася на вучобе частая зьмена кіраўнікоў, але падбор іх быў ўсё-ж добры і апошні з іх ужо замацаваны стала да канца вучэбнага году.

Другі дзень вучобы прывіўся досыць добра; гэта можна заўважыць з таго, што двухгадзінная самастойная распрацоўка вучнямі тэмы выклікае ў наступны раз бурныя спрэчкі на таму альбо іншаму пытаньню. Можна спадзявацца, што школа дасьць слухачом шмат ведаў, як у галіне тэорыі, так і ў сэнсе прывіцьця навыкаў самастойна працаваць, рабіць даклады і інш.

Патрэбны пісьмовыя заданьні па беларусазнаўству.

Але-ж наведваньне нельга сказаць, каб зусім было добрае: з 29 чалавек заўседы прысутнічаюць 24-25, астатнія па розных прычынах на занятках ня бываюць.

Маецца ў нас і яўрэйская група, у якой яшчэ больш слухачоў і наведваньне лепшае, але малая колькасьць падручнікаў не дае магчымасьці так стала разгарнуць вучобу, як у беларускай.

Слухачамі абодвых груп школы было выказана пажаданьне ўвесьці ў праграму вывучэньне беларусазнаўства; гэтае патрабаваньне была своечасова задаволена. Вучні з ахвотай вывучаюць белмову.

Бываюць і сьмешныя здарэньні

Нао гул актыўна і вясёла праціжаюць заняткі у школе. Бываюць часам і сьмешныя здарэньні: знаходзіцца які-небудзь «марксісты», які над агульны сьмех ...рацца растлумачыць тое альбо іншае п...таньне і, заплутаўшы яго ... бедн... садзіцца «галёшу» і чакае пакуль яго ... адтуль выцягне. Такія выпадкі падым...юць настрой хлапцоў і выклікаюць я... больш стараньня за добрага ўпуленьня сутнасьці тэмы. А. ВІГУР...

„...Дуй па Яраслаў...скаму“!

Пры Друцкай ячэйцы ЛКСМБ. Та...чынскага раёну, маюцца два гурткі 1-і 2-ой катэгорыі. У абодвых гуртках 7 чалавек, 4 комсамолец адзіночна займаецца самаадукацыяй.

Як гэта ня дзіўна, абодвы гурткі адзіночка займаюцца па Яраслаўска... Дзякуючы таму, што літфонд своечас... ня быў прадстаўлены ў райком, кні... па програме ячэйка не атрымала.

Галоўным недахопам у працы гурт... зьяўляецца паўвязка заняткаў з пр...тычнай працай. Яраслаўскі замяняе са... усе, нават газэта і мастацкая літарат... ў працы гурткоў не скарыстоўваецца.

Я прысутнічаў на сходзе Друц... ячэйкі, дзе быў заслухан даклад аб ...ніках 15-ай конфэрэнцыі ў КПБ ... дзелавіта выступілі па дакладу 2 ком...мольцы—актывістыя ячэйкі. Відаць я...ковы актыў досыць добра вывучыў пас...новы 15-й партконфэрэнцыі.

Ні тое з шэраговымі комсамоль...

Актыў, стала вывучыўшы 15-ю п... конфэрэнцыю, павінен перадаць свае ... усім комсамольцам Друцкай ячэйкі.

Міхась Зак...

Капейкі дадуць рублі

Моладзь павінна ведаць карысьць касаў ашчэднасьці

Пра касы ашчэднасьці нічога ня ведаем.

Комсамольцы, пакажыце прыклад!

(Путчынскі сельсавет, Менская акруга).

Пра касы ашчэднасьці сяляне нашага сельсавету амаль нічога ня ведаюць, а таму яны свае грошы ў касы і не нясуць.

Але калі-б **нашы комсамольцы і комуністыя** добра растлумачылі сялянам тую карысьць, якую-б ім прынесла каса ашчэднасьці, то гаспадары з вялікай ахвотай аддалі-б свае грошы дзяржаве на зьберажаньне.

Напрыклад, у 1926 годзе, летам, старшыня сельска-гаспадарчага т-ва тав. **Будкевіч** прышоў у вёску Валоўнікі і растлумачыў сялянам, якую карысьць меціць будзе гаспадар, калі ён аддасьць свае лішнія грошы у т-ва, дык два чалавекі і паслухаліся яго. **Адашкевіч** Адам палажыў 100 руб., а **Быстры** Міхась 50 руб.

З гэтага відаць, што кожны селянін маючы грошы палажыў-бы іх у касу ашчэднасьці. Але-ж нашы комсамольцы ў гэтым напрамку нічога не зрабілі. Нават той гаспадар, дзе сам комсамолец пражывае—нічога ня ведае аб касах ашчэднасьці.

Амаль нічога ў гэтым напрамку не зрабіла і ячэйка КПБ. Трэба, каб комсамольцы Путчынскай ячэйкі ЛКСМБ на гэту карысную справу дал селяніна зьвярнулі належную ўвагу.

Юнкор **Кастусь**.

Кожны вольны рубель--у касу

Пасьледуйце майму прыкладу

(Талочын, Аршанская акруга)

Аднойчы папрашыў я запісацца ў касу ашчэднасьці. У мяне ў кішэні было каля 7 руб. (сваіх і райкамолаўскіх) і **замест таго, каб насіць іх у кашальку—занёс у касу.**

Мне выдалі кніжку за № 148. Гэта значыць, што з усяго раёну толькі **148** чалавек трымаюць свае грошы у касе ашчэднасьці.

Запытаўся я у кантралёра касы, колькі комсамольцаў зьяўляюцца членамі касы ашчэднасьці? У адказ на гэта ён зьвярнуў маю ўвагу на абвестку, на якой чорным па беламу, вялікімі літарамі, было напісана: поўная тайна укладаў. Я больш дапытвацца ня стаў, але разам з тым упэўнен, што талочынскія комсамольцы яшчэ не зразумелі карысьці ад касы ашчэднасьці.

Наколькі слаба ў нас пастаўлена праца на популярызацыі кас ашчэднасьці, гаворыць наступны факт:

Нядаўна я зашоў да аднаго саматужніка. У гутарцы з ім я апавясьціў, што зьяўляюся членам касы ашчэднасьці. Ён мяне запытаўся: **што гэта за каса?** Калі я яму растлумачыў, ён сказаў свайму сыну - комсамольцу—бяры хутчэй 2 р. і нясі іх у касу.

Міхась ЗАК.

Зьбіраю грошы на экскурсыю

(Малюнак)

Начытаў я аднойчы ў нашай комсамольскай газэце «Чырвоная Зьмена», што яна арганізуе ўвесну, у маі месяцы вялікую экскурсыю у Маскву і Ленінград.

Захацелася мне, ой як захацелася прымацаваць да гэтай экскурсыі.

Але-ж як зрабіць?

Беспартыйны я... Комсамольскай ячэйкі блізка няма.

Ды бацька яшчэ кажа,—такіх смаркачоў, як ты ў Маскву і ня пускаюць.

Параіўшы напісаць у «Зьмену» ліст з запытаньнем, ці прыме яна мяне ў лік экскурсантаў.

Напісаў і паслаў.

Праз тыдзень адказ атрымаў:—можна,—напісана ў ім,—толькі грошы зьбірай.

З такім паведамленьнем насіўся я, як кот з мышшу. Разоў пяць бацьку прачытаў!

Увечары лёг і, прызнацца, хутка заснуў.

Сплю і сьню:

—Май. Заквітнелі нівы. Зазеляпеў лес і луг. Іду я з торбачкаю да Менску. Жывем мы ад Менску верст за 25. Прыходжу ў рэдакцыю. А там чалавек дзевесьце моладзі з рознымі куфэрачкамі і пакункамі. Большасьць гарадзкіх. Вясковых толькі чалавек пяць.

Адкуль прышоў духавы аркестр. Экскурсанты пастроіліся у рады і пашлі пад музыку на станцыю.

Для экскурсыі былі спэцыяльныя вагоны.

Паселі. Вокны зеленьню ўвабралі.

Людзі, што хадзілі на пэроне—здаецца завідвалі нам.

Два званкі... Разьвітальны гудок паравозу і цягнік адарваўся ад Менску.

Бяжыць цягнік, стукаюць калёсы, мільгаюць тэлеграфныя слупы. Я пільна ўвіраюся ў вакно, чую, як моцна стукае сэрца, як мільгаюць розныя ўяўленьні...

Пад'яжджаем да Масквы. Нутро мае заскакала, як на спружынах. Як угледзеў вялізарныя дамы, так і ня вытрымаў:

— Ой. хлопчыкі, Масква!

— Чаго ты там войкаеш?—чую голас бацькі,—устань да выйдзі на вуліцу! Я чуў, што прышла паперка, каб ехалі ў Лапічы у заработкі, дровы разаць.

Падняў галаву, пазяваў, што я не ў Маскве, а ляжу на сваім ложку, потым устаў, апрануўся і радасна вышаў на вуліцу.

Заработкі захацелася мне скарыстаць для экскурсыі.

Назаўтра хлапцоў 15 нашай вёскі выехалі у Лапічы. Сярод іх быў і я.

* * *

За першых 10 дзён зарабіў 25 рублёў. 10 бацьку даў, а 15 палажыў на кніжку, гэта значыць, у касу ашчэднасьці.

Заработкі яшчэ працягнуцца тыдняў тры. Калі будзе здаровіцца—дык зараблю грошай і сабе і бацьку.

«Сваю» частку палажу на кніжку, а у маі месяцы—як знайду—вазьму грошы і сон свой апраўдаю.

Гарошын.

РЫХТУЕМ кваліфікаваную зьмену.

У Барысаве гэта робіцца, але ня ўсімі.

У Гомельчан і анкеты карысьць прыносяць.

У пераплётчыкаў сварка, а ў „машынным"—зажым.

(Менск, 1-ая друкарня БДВ).

У кожным аддзяленьні нашага прадпрыемства маецца шмат вучняў. Аднак ня ўсюды вучнёўства пастаўлена як сьлед добра.

Возьмем напрыклад, пераплётнае аддзяленьне: у пераплётнай існуе [illegible] брыгада, але [illegible] сярод вучняў дрэнная. Вучні сварацца і паміж сабою і з майстрамі. Іншы раз сварка разьбіраецца на фабкоме, на комсамольскай ячэйцы.

У наборным аддзяленьні зусім іншае. Тут хлапцы стаяць ля кас і працуюць, працу даюць ім добрую і працай вучні цікавяцца. Посьпех вялікі.

У машынным аддзяленьні справа вучнёўства стаіць горш як усюды. Вучні працуюць досыць вялікі тэрмін (некаторыя ужо трэці год), падыходзяць да разбраніраваньня, аднак, іх не разбраніроўваюць, бо няма вольных месц. Толькі ў часе адпускной кампаніі гэтыя «вучні» становяцца за машыну і працуюць самастойна.

Яшчэ ў 1923 годзе думалі з'арганізаваць брыгаду, але адміністрацыя адмовілася, тлумачачы, што брыгада будзе створана, калі прыйдуць новыя машыны.

Тым часам машыны ўстаноўлены, а пра брыгаду запамяталі і адміністрацыя і фабком.

Неабходна ўзварушыць гэтую справу, а таксама палепшыць набыцьцё кваліфікацыі ў маладых друкароў.

Мароз.

„Няма месца".

(Нова-Барысаў)

На апошнім пасяджэньні фабкому, пасьля доўгага часу вывучэньня пытаньня аб месцох дзеля броні на нашай фабрыцы, была зроблена інформацыя аб тым, якім чынам прадстаўнік моладзі і фабком будуць запаўняць бронь і колькі месца броні маецца на фабрыцы.

Умовы, у якіх прышлося вывучаць пытаньне, былі дрэнныя, бо адміністрацыя ўвесь час супроць таго, каб поўнасьцю запоўніць бронь. Цяпер высьветлілася, што усіх месц дзеля броні ёсьць 11, і іх як бы там ня было трэба запоўніць.

Наконт вучнёўства тут крыху горш, але ўсё-ж такі праца у гэтай галіне узмацняецца. Фабком сёньня стаіць на тым пункце погляду, каб паставіць вучняў на вольных месцох.

С.

Па анкетах правяраем кваліфікацыю

(Гомель, фабрыка „Палесдрук")

Вельмі часта комсамольскія ячэйкі [illegible] зацікаўлены даведацца аб становішчы кваліфікацыі таго ці іншага хлапца.

Здараюцца такія выпадкі, калі майстар не зацікаўлены ў тым, каб вучыць [illegible] пяваў у працы. Здараецца іншы раз наадварот.

Усе гэтыя недахопы яшчэ ня выжыты на нашых прадпрыемствах.

Тры гады як на нашай фабрыцы працуе камісія па праверцы кваліфікацыі моладзі. У склад гэтай камісіі ўваходзяць прадстаўнік ад адміністрацыі, старэйшы майстар і прадстаўнік ад ячэйкі ЛКСМ.

Для праверкі кваліфікацыі маецца у нас выпрацаваная анкета, якая падзяляецца на дзьве часткі. У першай частцы пералічаны ўсе віды працы таго ці іншага цэху, а ў другую частку ўваходзіць вытворчае выхаваньне: успрыймчывасьць, зацікаўленасьць у працы, хуткасьць, [illegible] посіны да струмантаў і ўсе недахопы працы.

Запаўняюцца анкеты на нарадах майстраў з вучнямі, на якіх пасьля доўгіх спрэчак выводзіцца ў анкеце агульная думка. А калі ўжо ў другі раз склікаецца нарада, дык ясна відаць па анкетах зьвішчаны недахопы у таго ці іншага хлапца.

За апошні час на нашай фабрыцы было праверана 100 вучняў. Посьпех працы — 90 проц., зацікаўленасьць 85 проц., і толькі 10 проц. дрэнна адносяцца да струмантаў.

Праверка кваліфікацыі моладзі па анкетах сябе апраўдала. Яна дала шэраг станоўчых вынікаў і разам з гэтым узьнімае [illegible] чыць узрост кваліфікацыі.

К—ч.

ПАЛЕПШЫМ СТАНОВІШЧА РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ!

Такую пастанову прыняў Цэнтральны Камітэт КП(б)Б

Процант броні не зьмяншаць!—Што трэба зрабіць у галіне вучнёўства?

Уся рабочая моладзь павінна ведаць аб гэтых мерапрыемствах.

Сакратарыят ЦК КП(б)Б быў заслуханы даклад аб экономічным становішчы рабочай моладзі Беларусі. У яго пастановах адзначана, што **дырэктывы 14-га зьезду УсеКП(б) і 9-га зьезду КП(б)Б** аб уцягненьні рабочай моладзі ў профпрацу, аб узмацненьні ўважлівых адносін профсаюзаў да комсамолу, аб замацаваньні рабочай моладзі на прамысловасьці, — захаваньні закону аб броні,—разбраніраваньні пераросткаў, палепшаньні працы ФЗВ,—замацаваньні існуючых форм вытворчага навучаньня, аб неаслабнай увазе комсамолу да працы сярод беспрацоўнай моладзі—**у асноўным знайшлі сваё практычнае ажыцьцяўленьне.**

Конкрэтна констатавана: узрост актыўнасьці рабочай моладзі па ўдзелу ў працы профсаюзаў, узрост зацікаўленасьці да ўдзелу ў гаспадарчым будаўніцтве, павышэньне вытворчасьці працы, зьніжэньне прагулаў з боку моладзі, узрост ініцыятывы па ўдзелу ў рэжыме экономіі, значны узрост кадраў моладзі ў прамысловасьці, захаваньне проценту броні, і ўцягненьне ў лік броні далучат. Гаспадарчыя органы пачалі разбраніраваньне пераросткаў, захована сетка школ фабрычна-заводзкага вучнёўства. Распрацованы гаспадарчымі органамі пытаньні аб компэнсацыі майстраў за навучаньне. Праведзены досьлед становішча вучнёўства, аднак **якасны бок вытворчага навучаньня моладзі прызнаны нездавальняючымі.** Гаспадарчымі органамі ня вывучаны ўсе віды навучаньня нама вучоту запатрабаваньняў прамысловасьці ў кваліфікаванай рабочай сіле, слаба кіруюць гаспадарчыя органы і Галоўпрофасьветы вытворчым навучаньнем моладзі.

Дасягнута павышэньне заработнай платы вучняў. Вялікі ахоп мадагагадам рабочай моладзі ў 1926 годзе, выканана пасылка проценту моладзі ў дамы адпачынку.

Навялічылася пасылка моладзі на працу і ўкідроньне ў саматужную прамысловасьць. Аднак, вострата беспрацоўя не зьмяншаецца, а працягвае ўзрастаць. Узмацнён ахоп батракоў працоўнымі дагаворамі.

Даручана шэрагу організацый прапрацоўка пытаньняў аб курсах ЦІП'у, курсах папярэдняй падрыхтоўкі майстраў, павышэньні кваліфікацыі, перакваліфікацыі, школах гурткоў профасьветы, таксама **даручана Наркамасьветы вывучыць пытаньне аб тыпе профшкол у Беларусі**, даручана прывесьці ў парадак матар'яльнае становішча профшкол, ФЗВ, вячэрніх школ рабочай моладзі. Для гэтай мэты, сказана, што неабходна устанавіць цьвёрды бюджэт, урэгуляваць аплату настаўнікаў, палепшыць умовы жыцьця профшкольцаў. Прапанована больш уцягваць дзяўчат ва ўсе галіны кваліфікацыі моладзі.

Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі даручана даць конкрэтныя дырэктывы аб брыгадным і індывідуальным навучаньні.

Даручана праверыць дырэктывы аб аб компэнсацыі майстраў, а гэтак сама знойдзена неабходным утварэньне пададдзелу па профтэхасьвеце ў ВСНГБ. Падкрэсьлена захаваньне існуючай сыстэмы аплаты працы моладзі.

Даручана Наркампрацы і ЦСПСБ прапрацаваць пытаньне аб аплаце працы падлеткаў у працоўных колектывах і аб удзеле падлеткаў-вучняў у прыработцы і ў РКК.

Адзначана цяжкае становішча здароў'я і бытавых умоў моладзі.

Дадзена дырэктыва пры правядзеньні рабоча-кватэрнага будаўніцтва ўлічваць неабходнасьць пабудовы кватэр для моладзі-адзінак, захаваньня прапрацоднага проценту месц у дамох адпачынку і курортах, організацыі спэцыяльных калёній адпачынку для рабочай моладзі, урэгуляваньня пытаньня з рабочым днём, зьвярнуўшы ўвагу на большае абслугоўваньне моладзі профілактычнымі установамі.

Прапанована Наркампрацы пры распрацоўцы мерапрыемств па зьмягчэньню беспрацоўя ўлічваць удзельную вагу беспрацоў'я сярод падлеткаў, даючы сродкі на мерапрыемствы ў адпаведнасьці з Саюзным законадаўствам. Прапанована хутчэй выдаць правілы па вучнёўству да 20-ці гадовага ўзросту.

У галіне ўзаемаадносін комсамолу з профсаюзамі

прапанована праводзіць увязку праз прадстаўнікоў Комсамолу, узяўшы напрамак на прапрацоўку пытаньняў моладзі як у нізавых, гэтак і ў вышэйстаячых профорганаў, выжыць выпадкі частай зьмены, празьмернай пагрузкі прадстаўнікоў Комсамолу.

У выніку ўсей праробленай экономічнай працы сярод рабочай моладзі, узрасла яе палітычная актыўнасьць, што ставіць задачу замацаваньня яе шляхам яшчэ большага ўцягваньня рабочай моладзі ў конкрэтную гаспадарч. і профэсыянальную працу. Першачарговым, з усіх галін экономічнай працы, **павінна быць вытворчае навучаньне рабочай моладзі,** увязваючы гэта з задачай яшчэ большага павялічэньня ініцыятывы моладзі па ўдзелу ў гаспадарчым будаўніцтве.

Выходзячы з гэтага, сакратарыят ЦК КП(б)Б намеціў далейшыя задачы:

У адносінах броні

асуджана тэндэнцыя гаспадарчых органаў да зьмяньшэньня проценту броні. і прапанована Наркампрацы захаваць існуючы процант броні, дапушчаючы ўдасканаленьні ў адпаведнасьці з саюзным законадаўствам. Прапанована гаспадарчым органам праверыць дырэктывы аб разбраніраваньні пераросткаў і аб неабходнасьці пры комплектаваньні броні на чыгунцы і ўстановах сувязі ўзмацніць пасылку яўрэйскай моладзі.

Па пытаньні вучнёўства

прапанована на працягу двух месяцаў вывучыць запатрабаваньні прамысловасьці у кваліфікаванай рабочай сіле, увязаўшы гэта з пэрспэктывамі пяцігадовага плану прамысловасьці.

Падмацована, што галоўным відам навучаньня зьяўляецца ФЗВ і даручана вырашыць пытаньне аб пашырэньні сеткі школ ФЗВ з мэтай надрыхтоўкі кваліфікаваных рабочых.

Дзеля савецкага і гандлёвага апарату прызнана неабходнай організацыя школ канторскага вучнёўства на прынцыпах школ ФЗВ.

Дзеля садзейнічаньня экономічна-прамысловай асьвеце прызнана неабходным організаваць пры Наркамгандлю Ўсебеларускі Камітэт Садзейнічаньня. Белсельсоюзу і саюзу сельска-гасп. рабочых даручана організацыя школ сельгаспвучу ў адпаведнасьці з растучымі запатрабаваньнямі буйнай сельскай гаспадаркі, улічваючы ўсе растучыя запатрабаваньні моладзі ў павышэньні кваліфікацыі і патрэбнасьці прамысловасьці ў кваліфікаванай рабочай сіле.

Прапанована комсамолу неаслабна праводзіць уцягваньне моладзі ў гаспадарчае будаўніцтва. Неабходна ўзмацніць працу па саюзу чыгуначнікаў, разгортваць працу з саюзам Працаўнікоў Зямлі і Лесу па праверцы працоўных дагавораў на батракоў, дамагаючыся дырэктывы па лініі Белсельтрэсту і Наркамзему у пытаньнях броні і вучнёўства у савецкіх гаспадарках.

Адзначаючы пералом у сэнсе ўдзяленьня ўвагі працы сярод моладзі нявытворчых профсаюзаў сакратарыят ЦК КП(б)Б прапанаваў і ў далейшым неаслабна праводзіць працу сярод гэтай моладзі, уцягваючы яе ў палепшаньне савецкага апарату, у барацьбу з бюрократызмам, палепшаючы яе матар'яльнае становішча у адпаведнасьці з палепшаньнем матар'яльнага становішча гэтых груп.

Вызначаныя вышэй дырэктывы партыі вызначаюць шляхі працы на вялікі пэрыод часу перад шэрагам організацый у галіне працы і асьветы рабочай моладзі.

Неабходна шырока паставіць у вядомасьць рабочую моладзь аб пастановах сакратарыяту ЦК КП(б)Б.

З. МІРЫНГОФ.

У нядзелю 6 сакавіка ў Дзяржтэатры—вялікі юнацкі ранішнік.

Перавыбары страхкас

У сярэдзіне сакавіка месяца гэтага году распачынаецца кампанія перавыбараў страхкас па БССР. У зьвязку з гэтым, ЦК ЛКСМБ даў дырэктывы месцам аб удзеле Комсамолу ў перавыбарчай кампаніі.

З мая па кастрычнік

Калегія Наркампрацы зацьвердзіла палажэньне аб водпусках для рабочых. У гэтым палажэньні гаворыцца, што водпускі падросткам будуць прадастаўляцца толькі ў летні час з мая па кастрычнік месяцы.

Сярод маладнякоўцаў

—Закончан перавучот агульнага складу сяброў аб'яднаньня, які выявіў, што ў шэрагах „Маладняка" налічваецца 59 чалавек, з якіх 20—комсамольцы.

—Менская філія „Маладняка" распачала сталую выхаваўчую працу сярод сваіх членаў. Кожны тыдзень адбываюцца сходы, на якіх разглядаюцца пытаньні тэорыі літаратуры і поэтыкі, а таксама чытаюцца творы паасобных маладнякоўцаў.

На бліжэйшым сходзе філіі будзе праводзіцца разгляд зборніку Алеся Дудара „І залацісьцей, і сталёвей".

У ВНУ і тэхнікумы.

Калегія школьнага аддзелу ЦК ЛКСМБ падвяла вынікі прыёму ў ВНУ, рабфакі і тэхнікумы БССР у 1926-27 годзе. Побач з павялічэньнем проценту комсамольцаў па ўсіх адзначаных навучальных установах, калегія адзначыла іх недастатковую акадэмічную падрыхтоўку.

На будучы год вызначана:

організацыя кароткатэрміновых курсаў дзеля падрыхтоўкі ў ВНУ пры Акрана, а таксама пры комсамольскіх і профэсыйных організацыях;

організацыя асобнага падрыхтоўчага курсу для рабочых і сялян, з мэтай павялічэньня проценту апошніх у БДУ.

Акрамя таго, вынесена пастанова аб тым, каб скончыўшыя ФЗВ, профтэхшколы і школы рабочай моладзі маглі-б паступаць на апошнія курсы рабфаку.

Скончыўшыя профтэхшколы будуць таксама бяз іспытаў прымацца на першы курс тэхнікумаў, адпаведна сваіх спэцыяльнасьцяў.

Запісвайцеся ў лік экскурсантаў!

У рэдакцыю «Чырвонай Зьмены», кожны дзень паступаюць заявы рабочай моладзі, жадаючай удзельнічаць у экскурсіі **Менск—Ленінград—Волхаўбуд—Кранштат.**

Прысылайце заявы!

Умовы паездкі абвешчаны ў папярэдніх нумарох «Чыр. Зьмены»

Яўрэйская юнсэкцыя

У нядзелю 27-га лютага ў клюбе імя Леніна адчынілася юнацкая секцыя, якая павінна будзе абслугоўваць яўрэйскую моладзь—сяброў цэнтральнага яўрэйскага клюбу, студэнтаў Яўрэйскага Педагогічнага Тэхнікуму, рабочых падросткаў і г. д.

Адчыненьне гэтай юнсекцыі мае немалаважнае значэньне. Гэта першая юнсекцыя, якая ўсю сваю працу будзе праводзіць на яўрэйскай мове.

Фізкультура

Усебеларускія лыжныя спаборніцтвы

На першым месцы Магілеў

22-га лютага закончыліся ў Магілеве Усебеларускія спаборніцтвы па лыжнаму спорту. Прымалі ўдзел у спаборніцтвах прадстаўнікі 6 акруг БССР. Ня гледзячы на дрэннае сьлізганьне лыж у сьвязку з марозным надвор'ем, спаборніцтвы далі здавальняючыя вынікі.

Першае месца заняў Вергасаў (Магілеў), які ў працягу адной гадзіны прайшоў 20 кілёмэтраў. Другое месца заняў Валконскі (Менск). У колектыўных спаборніцтвах (эстафэта) на першым месцы аказаўся Магілеў, на другім—Полацк і на трэцім—Менск.

Спаборніцтвы прадстаўлялі значную спортыўную цікавасьць з прычыны ўдзелу ў іх моцных конкурэнтаў лепшых лыжнікаў БССР.

Спаборніцтвы па цяжкай атлётыцы

Бюро фізкультуры пры ЦСПСБ праводзіць дзейную падрыхтоўку да міжсаюзных спаборніцтваў па цяжкай атлётыцы, якія адбудуцца ў першай палове сакавіка.

У тры радкі

○ У Магілеве закончыўся акруговы конкурс гарманістых. Лепшым гарманістым у ліку 7 асоб выдадзены прэміі.

○ Колькасьць радыёўстановак у БССР, па апошніх вестках, дасягае 4000.

○ 25-га лютага скончыў сваю працу Усебеларускі зьезд працаўнікоў мастацтва.

Як вандравалі талеркі.

Продасілікат—лішняе зьвяно ў тавараправодзячай сетцы

Гэта зьяўляецца прычынай вялікіх накідак на цэны тавараў

Пастанова РСІ павінна быць праведзена ў жыцьцё.

Ёсьць маленькія балячкі і ёсьць вялікія.

Маленькія можна зьнішчыць і тады організм папраўляецца. Вялікія ўядаюцца настолькі глыбака, што нясуць сьмерць усяму організму.

Вось прыклад маленькай балячкі: раздутыя штаты ў установе. Гаспадарніку даецца адпаведная дырэктыва. Скарачэньне штатаў праводзіцца. Накладныя выдаткі памяншаюцца і—балячкі няма.

А вось прыклад вялікай балячкі: **Беларускае Аддзяленьне «Продасілікат».**

Працу сваю аддзяленьне разгарнула так «паказальна» і так «добра», што ў першым паўгодзьдзі 25-26 году дало дэфіцыту на **20860 руб.**.

Разумныя галовы ў Продасілікаце разважалі прыкладна так:

«Для таго, каб папасьці з Барысава ў Менск, трэба абавязкова праехаць міма станцыі Віттенштэйнская*)». Правільна разважалі! Гэта ўпаўне зразумела.

Але ніяк не зразумець разважаньне гэтых самых галоў аб тым, што **для паездкі з Барысава ў Віттенштэйнск трэба абавязкова праехаць Менск.**

А паступаючы згодна сваім разважаньням «Продасілікат» парадкам пратаргаваўся.

Яго тавары, якія ідуць галоўным чынам з шкляных заводаў Барысава, пападалі раней у Менскі продасілікацкі склад, а потым ужо рассылаліся на ўсе куткі Беларусі... Часта бывала, што тавары пападалі на месцы іх вытворчасьці, **але ўжо з даволі салідная накідачкай!**

А накідачку было з-за чаго зрабіць... 24 супрацоўнічкі... Атрымоўвалі ў месяц 2188 руб...

Адміністрацыйныя выдаткі ў Продасілікаце даходзілі амаль што да 21 проценту агульнага звароту.

Так працягвалася да кастрычніка мінулага году, калі Продасілікат наведала РСІ.

РСІ былі дадзены некаторыя паказаньні наконт скарачэньня штатаў, зьнішчэньня сустрэчных перавозак і інш.

Белкантора Продасілікату пачала праводзіць гэтыя паказаньні ў жыцьцё.

Але гэтыя паасобныя паляпшэньні не

„Накідкі"

ранейцяпер

змаглі выратаваць справу. **Прадасілікат аказаўся лішняй установай.**

Продасілікат—непатрэбнае зьвяно ў нашай тавараправодзячай сетцы і зьяўляецца прычынай лішняй накідкі.

Гэта ў канцы канцоў было прыкмечана РСІ. Стала ясна, што не толькі ў Віттенштэйнск, але і ў склад начыньня Менскага ЦРК тавар можа беспярашкодна прысьці проста з заводу, мінуючы склад Продасілікату. Пастанова РСІ кажа: «**Белкантору Продасілікат ліквідаваць, як непатрэбную ўстанову**».

Коратка, ясна і мэтазгодна.

Але гэта ня зусім падабаецца працаўнікам Продасілікату.

Яны ўсімі праўдамі і няпраўдамі жадаюць даказаць мэтазгоднасьць існаваньня канторы.

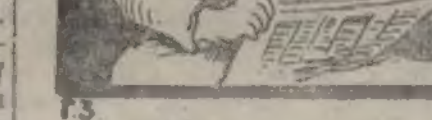
Ня пытайцеся, таварышы! Дарэмная трата энэргіі!

Вы гэта не дакажаце.

Бо гэта недаказуема.

Р. Гольдзін.

* Паміж Барысавам і Менскам.

Зьнізілі? Так! Усюды? Не!

Да 1 сакавіка ў шмат якіх дзяржаўных і коопэратыўных крамах зьніжаны розьнічныя цэны на тавары. Але на гэтым нельга спыняцца.

Будзем працягваць энэргічную барацьбу за зьніжэньне цэн.

Усім вядомы загад Савецкага ўраду аб неабходнасьці да 1-га сакавіка зьнізіць на 3 проц. розьнічныя цэны.

Наколькі гэты загад выканала наша рэспубліка? Канчатковых вынікаў яшчэ няма, але па тых вестках, якія ў нас маюцца, можна сказаць, што **ў асноўным нашы дзяржаўныя і коопэратыўныя організацыі з задачай справіліся—цэны зьнізілі.**

Некалькі прыкладаў: **Цэнтразэмсклад** зьнізіў цэны на цьвікі на 5 проц., усе **нафтапродукты** патанелі на 3 проц., **Тэксцільсындыкат** значна зьнізіў цэны на свае вырабы, **МЦРК** зьнізіў цэны на малако і мяса да 5 проц. і г. д. і г. д.

Але гэтыя перамогі не павінны нас супакоіць.

У шмат якіх месцох цэны яшчэ вельмі высокія.

Усёй моладзі трэба прыняць удзел у праводзімай кампаніі зьніжэньня розьнічных цэн.

„Падарункавая" ліхарадка

Гарадзкі і Ляхаўскі раёны—наперадзе.

Акцябрка толькі „раскачваецца".

Менскі АК ЛКСМБ абвясьціў збор падарункаў для маракоў падшэфнага лінкору «Парыская Комуна».

У многіх ячэйках падрыхтоўчая праца ўжо закіпела.

Кожная жадае чым небудзь «пооригинальничать»

Адны ячэйкі зьбіраюць грошы, каб потым колектыўна купіць карысныя для маракоў рэчы. У другіх—кожны комсамолец паасобку нешта купляе. Трэція прыпадносяць падарункі сваёй вытворчасьці.

У гарадзкой організацыі ячэйкі хлебапякарняў ЦРК і Муз'тэхнікуму ўжо пачалі збор грошай. **Друкары** пасылаюць блёк-ноты сваёй уласнай вытворчасьці. **Харчэўнікі**—папіросы. **Шчотачнікі**—шчоткі для абутку і вопраткі.

У ляхаўскай організацыі ўзяліся за падрыхтоўку падарункаў **ячэйкі Рабфака, Нарсувязі, Мэдсанпрацы.** На заводу «Мэталь» пусьцілі падпісны ліст, на якім кожны комсамолец адзначае тую рэч, якую ён купляе. У райкоме вылучаны 2 таварышы для кіраўніцтва гэтай працай.

Акцябрскі райком некалькі спазьніўся. Там падрыхтоўка распачалася толькі ў сераду 2-га сакавіка.

Пройдзе яшчэ некалькі дзён і торбачкі з падарункамі запоўняць пакойчык Менскага Акругкому.

Актыўны ўдзел у прыпадносеньні падарункаў прымае Менская піонэрская організацыя.

Нашыя прадстаўнікі прыедуць на лінкор «Парыская Комуна» з добрым комсамольскім падарункам.

Р. Г-н.

Толькі 2 адказы.

Котаў і Лявонаў атрымалі прэміі.

У нумары 21 (403) „Чырвонай Зьмены" былі зьмешчаны 3 задачы з вайсковай практыкі, разьвязваньне якіх прапанавалася чытачом.

На гэтыя задачы атрымалася толькі два адказы комсамольца, сябра ТСА А. Котава і маладога селяніна В. Лявонава.

Ніжэй друкуем адказы на задачы з вайсковай практыкі, якія зьмяшчаліся ў нашай газэце:

Па задачы № 1. а) Калі ведае ў твар і тым больш свайго аддзяленьня, можа, ня пытаючы, прапусьціць; б) не павінен прапусьціць нікога чужога без дазволу камандзіра аддзяленьня; в) спыніце крокаў за сто; г) спыніць знакамі, а ня голасам і ня пытаючы голасна пропуску; д) камандзір аддзяленьня з адным ці двума байцамі падходзіць з мерамі асьцярожнасьці да спыненых людзей і за пяцьдзесят крокаў ціха пытае пропуск. Калі адказ будзе правільны, дык прапускае, а калі пропуску ня ведаюць, дык пад вартай накіроўвае да камандзіру ўзводу.

Па задачы № 2. а) Агароды і фруктовы сад; б) вёска Выселкі абнесена плятнём, а вёска Серабранка абгародкай і плятнём; в) лістовы, прахадзімы; г) сенажаць сухая.

Па задачы № 3. а) 9,62 мм. па палям нарэзаў; б) вінтоўка з штыком важыць 4.5 клг., а кулямёт са станком сыстэмы Сокалава—64 клг.,; в) 3200 крокаў; г) 5500 крокаў; д) з вінтоўкі добры стралок можа давесьці да 10—12 стрэлаў, з кулямёту найвялікшы лік каля 500, а на практыцы ў сярэднім 250; е) стужка ўмяшчае больш абоймы на 245 патронаў.

Рэдакцыя рэкамэндуе комсамольскім вайсковым гурткам, ячэйкам ТСА і інш. параўняць гэтыя адказы з задачамі, якія былі зьмешчаны ў нумары 21 (403) „Чырвонай Зьмены". Уважлівая прапрацоўка гэтага матар'ялу прынясе значную карысьць у галіне вайсковых ведаў.

Таварышам Котаву і Лявонаву высылаецца на 3 месяцы „Чырвоная Зьмена" і зборнік „Парыская Комуна".

Таксама „даклад аб каханьні".

У нядзелю ранііцаю...

У нядзелю 6-га сакавіка ў Белдзяржтэатры адбудзецца вялікі тэатральны ранішнік для працоўнай моладзі, організаваны рэдакцыяй газэты «Чырвоная Зьмена» сумесна з клюбам КІМ. Програма гэтага ранішніку разьбіваецца на 3 часткі.

Першае аддзяленьне: концэрт, музычныя, балетныя і гумарыстычныя нумары.

Другое аддзяленьне: дыспут аб трох пастаноўках Белдзяржтэатру, якія паказаны Менскай моладзі («Перамога», «Страл. Тэль» і «Вір») і аб тым, што патрабуе працоўная моладзь ад тэатру. Уступнае слова тав. Ігнатоўскага.

Прымуць удзел у гэтым дыспуце: **Міхась Чарот, Янка Купала, Цішка Гартны, проф. Вольфсон, проф. Бэр-нэнгайм, Якуб Колас, Шамардзіна, Бараньнікаў, Міровіч, Дыла, Матуса і ўсе жадаючыя.**

Трэцяе аддзяленьне: працяг концэрту.

У часе антрактаў грае духавы оркестр музыкі.

Цэны білетам ад 10 да 45 кап.

Продаж білетаў на ранішнік—днём у рэдакцыі газэты «Чырвоная Зьмена» тав. Шмуклер, а вечарам у клюбе «КІМ» у тав. Аронкера.

Моладзь! Ёсьць магчымасьць добра правесьці вольны дзень. Пасьпяшы за білетамі!

У нядзелю 6-га сакавіка

а 10-ай гадзіне раніцы, у памяшканьні клюбу КІМ (Комсам. 25) адбудзецца нарада комсамольцаў, працуючых у вытворчых камісіях і нарадах сумесна з актыўнымі ўдзельнікамі вытворчых нарад, прадстаўнікамі ЛКСМБ у ЦП профсаюзаў і старшынямі экономкамісій райкомаў г. Менску.

Парадак дню:

1. Даклады прадстаўнікоў ЛКСМБ у вытворчых камісіях заводу «**Пролетары», МШВ Заходняй чыгункі, Менскай Электрастанцыі і абутной фабрыкі.**
2. Садаклады т. т., якія дасьледавалі працу комсамольцаў у вытворчых нарадах на гэтых прадпрыемствах.
3. Спрэчкі.

Білеты разасланы па райкомам ЛКСМБ. Просьба да ўсіх таварышоў не пазьніцца.

Рэдакцыя «Чыр. Зьм.»
Менакругком ЛКСМБ.

Адказы чытачам

З. Папраўку (№ 823). Піонэр—не комсамолец можа прысутнічаць на зачыненым сходзе ячэйкі толькі з дазволу бюро.

У. Кулікову (№ 824). Комсамольская фракцыя ня выносіць ніякай кары, які небудзь учынак; яна толькі можа паставіць пытаньне перад ячэйкай або перад райкомам аб вынясеньні той ці іншай кары комсамольцу.

Я. Галкоўскаму (№ 825) Загадчык школы мае права разьбіраць справу комсамольца ў прысутнасьці беспартыйных хлапцоў.

Я. Г. (№ 826) Сябра Комсамолу, якога нарсуд прысудзіў да трох год умоўна, можа застацца ў шэрагах КСМ, калі ён ужо выпраўляецца і ніякіх дрэнных учынкаў за ім не наглядаецца.

Краўчанку (№ 831) Калі ты жадаеш паступіць у авіяшколу—пашлі ўсе патрэбныя дакуманты ў акруговы камітэт авіяхіму.

Адказныя рэдактары А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24441 2 Дзярждрукарня БДВ.